

REFERAT FRA MØTE I FAGRÅDET FOR NORM 10. MARS 2016

Til stede: Knut Eirik Eliassen (ASP, NFA), Heidi Cecilie Villmones (SIV), Martin Steinbakk (FHI), Thea Bergheim (OUS, NITO), Jon Birger Haug (SØF, NFIM), Anne-Sofie Furberg (NORM), Gunnar Skov Simonsen (NORM, ref.).

Forfall: Dag Harald Skutlaberg (HUS), Aasmund Fostervold (SUS, NFMM)

Sak 01 / 16 Godkjenning av referat, innkalling og saksliste

Referat, innkalling og saksliste godkjent.

Sak 02 / 16 Årsmelding og regnskap for NORM 2015

Årsmelding og regnskap ble sendt ut til Fagrådet før innsendelse til Helse Nord, FHI og HOD. Fagrådet foreslo høsten 2016 å justere årsmeldingen ved å gi mer informasjon om møter og fora der NORM deltar, og å definere mål for virksomheten i det kommende året. Fagrådet sa seg fornøyd med oppfølgingen av dette.

Sak 03 / 16 Oppsummering av status for NORM/NORM-VET 2015

Innsamlingen av data for 2015 ble avsluttet like over nyttår og arbeidet med kvalitetssikring er i full gang. Den nettbaserte rapporteringen av data er mer innarbeidet og gjennomføres bra, men det er fortsatt et betydelig antall isolater med uvanlige/usannsynlige resultater som må etterspores før materialet kan publiseres. Man tar sikte på å avslutte kvalitetssikringen ved påsketider og skrive rapporten før sommerferien. På grunn av det store antall bidragsytere vil det først være mulig å samle alle delene for utgivelse i overgangen august/september som i tidligere år.

Fagrådet diskuterte ulike forslag til temabokser for årets rapport. Følgende ideer ble vurdert:

- *Clostridium difficile* v/Egil Lingås og Jørgen Bjørnholt
- Intervensjoner mot ciprofloxacinbruk i allmennpraksis v/Mark Fagan
- Rapportering av antibiotikabruk i sykehus v/Jon Birger Haug
- Presentasjon av Handlingsplanen mot antibiotikaresistens v/Sigurd Høye
- ESBL i nyfødtemedisin v/Iren Løhr
- Medisinsk kvalitetsregister i infeksjonsmedisin

Det ble besluttet å prioritere de tre øverste forslagene, og NORM sentralt vil invitere de aktuelle forfatterne til å bidra til årets rapport.

Sak 04 / 16 Oppfølging av tildelte forskningsmidler fra NORM

Fagrådet hadde i eget møte gjennomgått tilbakemeldingene fra mottagere av forskningsstøtte fra NORM. Generelt er det ryddige og gode tilbakemeldinger, og de fleste som får støtte bruker midlene til de oppgitte formål innenfor rimelig tid. Enkelte mottagere unnlater å rapportere, har manglende framdrift eller ønsker å omdisponere midlene til andre prosjekter. I slike tilfeller er Fagrådet og NORM sentralt enige om at midlene skal tilbakekalles slik at de kan benyttes ved ny utlysning.

Sak 05 / 16 Presentasjon av NORM-data på internett

Fagrådet fikk våren 2015 presentert en skisse for hvordan NORM-data kan gjøres tilgjengelig på internett i en interaktiv kartløsning. Denne løsningen er nå ferdig utviklet og ble presentert i møtet. Det gjenstår fortsatt å avklare hvordan man rent praktisk skal få publisert presentasjonen, og dette spørsmålet kompliseres av de store nasjonale omleggingene av helsetjenestens nettsider. NORM er i dialog med kommunikasjonsavdelingen ved UNN og tar sikte på å få til en ordning slik at en første versjon av NORM-Atlas blir lagt ut i løpet av 2016.

Sak 06 / 16 NORM – dagen og Nasjonal konferanse om antibiotikaresistens og infeksjoner i helsetjenesten 16. november 2016

Etter positive tilbakemeldinger fra deltagere og arrangører vil NORM – dagen og Nasjonal konferanse om antibiotikaresistens og infeksjoner i helsetjenesten bli arrangert onsdag 16. november på Gardermoen. Det er etablert en programkomité bestående av representanter for de ulike aktørene som i fellesskap arrangerer konferansen (NORM, FHI, ASP, KAS, K-Res, MRSA referanselaboratoriet, AFA). Det er foreløpig besluttet at man i 2016 vil ha fokus på tiltak for å oppfylle Regjeringens mål om 30 % reduksjon av antibiotikabruken innen 2020 sammenliknet med 2012. Som internasjonalt tema ønsker man å belyse forekomst og konsekvenser av kolonisering med multiresistente bakterier etter turistreiser til utlandet.

Sak 07 / 16 Presentasjon av antibiotika forbruksdata fra sykehus i NORM / NORM-VET

I forbindelse med oppsummeringen av rapporten for 2014 ønsket Fagrådet en diskusjon om hvordan antibiotikaforbruksdata fra sykehus kan presenteres på en mest mulig informativ måte. Det er spesielt vanskelig å håndtere ulikheter i liggetid, sengetall per befolkningsenhet, pasientpopulasjon etc. Hvis presentasjonen skal være meningsfull og effektiv som verktøy for å forbedre forskrivningspraksis er det viktig at man tar høyde for disse faktorene. Fagrådet diskuterte temaet grundig og det ble lagt fram ulike forslag til forbedringer:

- Kombinert presentasjon med liggedøgn og innleggelser som nevner
- Gruppering av sammenliknbare sykehus
- Fokus på kliniske kjerneavdelinger for å få mer sammenliknbare nevner
- Fokus på fordeling mellom av bruk mellom antibiotikagrupper

- Presentasjon av trendlinjer ut fra definert startår

Det er enighet om at man bør utvide antibiotikadelen i rapporten da det er nødvendig med flere ulike vinklinger for å få et mer uttømmende bilde. Hege Salvesen Blix har ansvaret for antibiotikadelen for mennesker i NORM/NORM-VET og hun ønsker velkommen et bredere engasjement om hvordan resultatene skal presenteres og diskuteres. Det er derfor tatt initiativ til å involvere ASP og KAS for henholdsvis primærhelsetjenesten og sykehusene.

Sak 08 / 16 Norsk infeksjonsregister og fremtidens resistensovervåking i Norge

NORM sentralt er representert i referansegruppen for ”Norsk infeksjonsregister” som er et utredningsprosjekt ved FHI. Formålet med prosjektet er å forenkle og forbedre kvaliteten i rapporteringen til dagens smittevernregistre (MSIS, Tuberkuloseregisteret, NOIS, SYSVAK, NORM, RAVN) og danne grunnlag for bedre overvåking og kunnskap om sykdomsbyrde i befolkningen. Man har sett for seg et basisregister bestående av en nasjonal database for alle mikrobiologiske prøvesvar som daglig oppdateres automatisk. Videre ønsker man fortløpende kobling mot andre relevante datakilder så som Norsk pasientregister (NPR), Dødsårsaksregisteret, KUHR (Kontroll og utbetaling av helserefusjoner), Reseptregisteret etc.

Referansegruppen i prosjektet har uttrykt stor skepsis til nytten og gjennomførbarheten av den omfattende koblingen. Prosjektledelsen har også fra andre kilder fått signaler om å fokusere på en nasjonal database for mikrobiologiske prøvesvar som kan støtte helsetjenesten ved å gi tilgang på tvers av foretakene innenfor rammene av en nasjonal kjernejournal. Prosjektet vil da nærme seg den danske modellen der databasen styres av de mikrobiologiske laboratoriene som så gir tilgang til spesifiserte overvåkingsdata. Etableringen av en nasjonal database forutsetter implementering av felles kodeverk (2016/2017) og et betydelig løft innenfor IKT infrastruktur.

Det er viktig å ha en grundig diskusjon om hva en slik etablering vil bety for driften i NORM i framtiden. Det vil åpenbart være fokus på resistensovervåking framover, men dagens driftsmodell må nødvendigvis evalueres. Arbeidet som i dag utføres for å samle produksjonsdata til EARS-Net vil bli erstattet av uttrekk fra den nasjonale databasen. Man må videre avklare om man skal avslutte dagens periodiske innsamling av data og isolater eller om disse skal fortsette i en eller annen for. Diskusjonen om disse tema vil bli tatt opp i kommende møter i Fagrådet.

Sak 09 / 16 Antibiotikadagen 18. november 2016

Den europeiske Antibiotic Awareness Day 18. november er nå del av en Global Antibiotic Awareness Week 14 – 20. november. FHI har ansvar for den norske markeringen. ECDC har foreløpig ikke sendt ut årets materiell.

Sak 10 / 16 Oppdatering om JPI AMR – konferanse i Norge 2016

Leder for NORM er oppnevnt som leder av programkomiteén for en internasjonal workshop om overvåking av antibiotikaresistens i tilslutning til det europeiske samarbeidsprogrammet for forskning om antibiotikaresistens (JPI-AMR). Norges forskningsråd vil arrangere et lunsj-til-lunsj møte 12 – 13. oktober i Oslo for et begrenset antall internasjonale eksperter. Formålet er å definere behovet for forskning innenfor resistensovervåking og eventuelt utforme utkast til en senere JPI-AMR utlysningstekst. Foreløpig er det etablert en programkomite og utarbeidet en foreløpig skisse til program.

Sak 11 / 16 Orientering om Norges deltagelse i EARS-Net / ECDC

Kort orientering om NORM's arbeid på europeisk nivå. EARS-Net mottar årlige data fra alle norske laboratorier som analyserer blodkulturer, men det er enkelte laboratorier som har problemer med å levere innenfor angitte frister pga endringer i datasystemene. De norske deltagerne er med i kvalitetssikringsprogrammet EARS-Net EQA organisert av NEQAS (UK) og har gode resultater.

Leder for NORM deltar i arbeidsgruppe ved ECDC om risikofaktorer for bærerskap av multiresistente bakterier etter turistreiser og hvilke konsekvenser dette kan ha for screening, smittevern og pasientbehandling. Det er avholdt et første arbeidsmøte, men endelig rapport vil neppe foreligge før i 2017.

Sak 12 / 16 Eventuelt

- I deler av landet overtar private aktører en stadig større del av den mikrobiologiske laboratorievirksomheten mht prøver fra primærhelsetjenesten. Det kan være et problem for smittevernpersonell og behandlere på sykehus å få tilgang til prøvesvar innen rimelig tid. Saken diskuteres i Fagrådet. Sannsynligvis vil den beste løsningen være overføring av alle mikrobiologiske prøvesvar til en nasjonal database som del av en kjernejournal, konf. sak 08 / 16.
- NFMM har i vinter avholdt møte om mikrobiologenes framtidige rolle. Et spørsmål som var oppe til debatt var en større grad av standardisering av svarrutiner fra laboratoriene. Dette vil åpenbart kunne ha konsekvenser for oppfølgingen av antibiotikabruk og resistens i sykehus. Saken behandles videre i AFA.

Det ble avtalt at Fagrådets møte høsten 2016 skal avholdes 19. – 20. oktober (onsdag og torsdag). Dette vil være samtidig med utdanningskurset om antibiotikaresistens ved K-Res. NORM sentralt vil sende påminnelse i forkant og bestille hotell inkludert møterom.

Tromsø 07.04.2016